

TEKNİK TEKSTİLLER ÜZERİNE GENEL VE GÜNCEL BİLGİLER

İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ
AR & GE VE MEVZUAT ŞUBESİ

MART 2005

TEKNİK TEKSTİLLER ÜZERİNE GENEL VE GÜNCEL BİLGİLER

<u>İÇİNDEKİLER</u>	<u>SAYFA</u>
📁 Teknik Tekstil Nedir?	1
📁 Teknik Tekstillerin Kullanım Alanları	1
📁 Teknik Tekstil Ürünlerinden Örnekler	2
📁 Teknik Tekstiller Hangi Malzemelerden Üretilir?	3
📁 Teknik Tekstiller Hangi Formlarda Bulunurlar?	3
📁 Teknik Tekstillerden Beklenen Özellikler	3
📁 Teknik Tekstil Üretiminde Başlıca Ülkeler ve Bölgeler	5
📁 Dünyada Teknik Tekstiller	5
📁 AB’de Teknik Tekstiller	7
📁 Türkiye’de Teknik Tekstiller	10
📁 Teknik Tekstiller İçin Gelecek Tahminleri	10

TEKNİK TEKSTİLLER ÜZERİNE GENEL VE GÜNCEL BİLGİLER

Teknik Tekstil Nedir?

Teknik tekstil terimi 1980'li yıllarda görünüş ve estetik karakteristiklerindense teknik özellikleri ve performansları için geliştirilen ve çeşitliliği her geçen gün artan ürünler ve üretim tekniklerini tarif etmek üzere ortaya konmuş bir terimdir. Zira, bu hızla büyüyen sahanın zenginliğini, kompleksliğini ifade etmekte” endüstriyel tekstil” terimi kifayetsiz kalınca, onun yerine “teknik tekstil” terimi geçmiştir. Ancak ABD’de halen “endüstriyel tekstil” terimi geniş ölçüde kullanılmaktadır.

Teknik tekstil deyince “estetik ve dekoratif özelliklerinden ziyade, öncelikle teknik performansları ve fonksiyonel özellikleri için üretilen tekstil malzemeleri ve ürünleri” anlaşılmaktadır. Özel olarak tasarlanan, herhangi bir üründe veya proses dahilinde veya yalnız başına belirli bir özelliği yerine getirmek amacıyla kullanılan malzemelere “teknik tekstil” denmektedir.

Teknik tekstiller pahalı, katma değeri yüksek ürünlerdir. Kimyasallara, hava şartlarına, mikro organizmalara dayanıklı, yüksek mukavemet, yanmazlık gibi üstün performans özelliklerine sahip ürünlerdir. Bu ürünler tekstil dışındaki alanlarda da kullanılırlar ; ancak alıcı bizzat teknik tekstil ürününü kullanmaz, herhangi bir malzemenin parçası olarak kullanılır.

Teknik Tekstillerin Kullanım Alanları

Teknik tekstillerin zamanımızda çok çeşitli kullanım alanları bulunmaktadır. Bunlar on iki başlık altında toplanmaktadır.

- 1) Zirai tekstiller (agrotech)
Tarım, bahçivanlık, ormancılık ve su ürünlerinde kullanılan tekstiller
- 2) İnşaat tekstilleri (buildtech)
Bina ve inşaatlarda kullanılan tekstiller
- 3) Teknik giysiler (clothtech)
Giysi ve ayakkabıların astar ve benzeri teknik bileşenleri
- 4) Jeolojik tekstiller (geotech)
Jeolojik tekstiller ile inşaat mühendisliği malzemeleri
- 5) Ev tekstilleri (hometech)
Mobilya, ev tekstili ve yer kaplamalarının teknik bileşenleri
- 6) Endüstriyel tekstiller (indutech)
Filtrasyon, nakil, temizleme vb. sanayi tipi uygulamalar için tekstiller
- 7) Tıbbi tekstiller (medtech)

- Hijyenik ve tıbbi ürünler için tekstiller
- 8) Taşıt araçları için tekstiller (mobiltech)
Otomotiv, gemi, tren ve hava taşıtları için tekstiller
- 9) Ekolojik tekstiller (oekotech)
Çevre koruma amaçlı tekstiller
- 10) Ambalaj tekstilleri (packtech)
Ambalaj malzemeleri
- 11) Koruyucu tekstiller (protech)
Kişisel ve mülki koruma için tekstiller
- 12) Sportif tekstiller (sportech)
Spor ve serbest (gündelik) giysiler için tekstiller.

Bu gruplar altında yüzlerce ürün ve uygulama yer almaktadır. Ürün ve uygulama alanlarının bazıları geleneksel, bazıları köklü malzeme ve tekniklerle yer değiştirerek, bazıları ise başlı başına özellikleri için yeniden yaratılan malzemelerdir. Konveyör (taşıyıcı) bantlar, tıbbi eldivenler, balistik (kurşun geçirmez) kumaşlar, akustik izolasyon malzemeleri, roketler, otomobillerdeki hava yastıkları, antistatik tekstiller, suni çimen, tentelik kumaşlar,, bandaj malzemeleri, alev dayanıklı battaniye ve yastıklar, filtreler, yanmaz yapı malzemeleri, kimyasal koruyucu giysiler, tek kullanımlık koruyucu giysiler, kanalizasyon ve sulama sistemleri, güç tutuşur dekorasyon materyalleri ve perdeler teknik tekstillerin kullanıldığı 150 kadar nihai ürünün arasında yer almaktadır.

Otomotiv sanayii teknik tekstiller için sadece en geniş değil, aynı zamanda en fazla ürün çeşitliliği olan pazar durumundadır. Otomotiv sanayiindeki teknik tekstil uygulamaları otomobil lastiklerinin içerisindeki kord bezinden, emniyet kemerlerine, ısı ve ses yalıtımından hava yastıklarına kadar değişen bir çeşitlilik arz etmektedir.

Teknik tekstiller yüksek teknoloji ürünü oldukları için yüksek mukavemetleri, özel elastiklikleri veya kaplamaları ile öne çıkarlar.

Teknik Tekstil Ürünlerinden Örnekler

Teknik tekstil ürünlerinden bazı örnekler aşağıda verilmektedir:

- Akustik izolasyon malzemeleri (otomobil kontrüksiyonu, gemi inşa ve roket üretiminde kullanılan)
- Aktif spor giysileri
- Yapışkan bantlar (dar dokuma kumaşlardan mamül endüstriyel tekstiller)
- Reklam amaçlı flamalar, pankartlar
- Roketler
- Hava yastıkları (otomobiller, roketler vb.)
- Antistatik tekstiller
- Suni çimen

- Tentelik kumaşlar (ev ve bahçe için tekstil materyalleri)
- Kaplama, laminasyon veya yapııştırma için zemin materyali
- Ambalajlar
- Balistik (kurşun geçirmez) giysiler, koruyucu giysiler ve iş giysileri
- Bandaj malzemeleri
- Biyolojik olarak çözünebilir malzemeler
- Aleve dayanıklı battaniye ve yastıklar
- Astarlı ve astarsız filtreler
- Yanmaz yapı malzemeleri
- Aleve dayanıklı halılar
- Güç tutuşur dekorasyon malzemeleri ve perdelik kumaşlar
- Tek kullanımlık koruyucu giysiler
- Doktor ve hemşire kıyafetleri
- Kanalizasyon ve sulama sistemleri
- Elektrik izolasyon.

Teknik Tekstiller Hangi Malzemelerden Üretilir?

Teknik tekstiller esas itibariyle polyester, polipropilen, naylon, viskos, pamuk, cam ve aramidten üretilirler.

Teknik tekstillerin üretim alanları içerisinde en hızlı gelişen alan dokusuz yüzeylerdir. (nonwoven)

Teknik Tekstiller Hangi Formlarda Bulunurlar?

Teknik tekstiller şu formlarda bulunabilirler:

- eğrilmemiş elyaf,
- geniş ve dar dokumalar,
- dokusuz yüzeyler (nonwoven),
- çözümlü örme,
- atkılı örme,
- halat.

Teknik Tekstillerden Beklenen Özellikler

Teknik tekstillerin çok çeşitli özellikleri bulunmaktadır. Bunlar dört ana grup altında toplanabilir:

- 1) Mekaniksel özellikler
- 2) Değişirme özellikleri
- 3) İnsan sağlığı ile ilgili özellikler
- 4) Koruma özelliği

1) Mekaniksel özellikler

Mekaniksel özellikler üç başlık altında toplanır:

- Mukavemet

Emniyet kemeri, hava yastığı, balistik yelek gibi ürünlerde kullanılan teknik tekstillerin yüksek mukavemetli olması gerekmektedir.

- Takviyelendirme
Helikopter pervaneleri, kayak, uçak kanadı gibi malzemelerde teknik tekstillerin kuvvetlendirme işlevi görmesi beklenir.
- Elastikiyet
Otomotiv sanayiinden paketleme sanayiine kadar geniş bir yelpazede kullanım alanı bulunmasını elastikiyet (esneklik) sağlar.

2) Değişirme özellikleri

Teknik tekstiller gözenekli malzemeler olmaları, ısı ve elektrik iletim ve yalıtımı gibi özellikleri sayesinde bir malzemenin durumunda değişiklik yapabilme özelliğine sahiptirler. Değişirme özellikleri şu başlıklar altında toplanabilir:

- Filtrasyon
Kati-gaz, sıvı-sıvı ve kati-sıvı ayrımında kullanılan filtrelerde teknik tekstil kullanımı yaygındır.
- İzolasyon ve iletkenlik
Uygun lif ve doku yapısı ile elektrik iletimi ve yalıtımı, ısı ve ses yalıtımı teknik tekstiller ile sağlanabilir.
- Drenaj
Yoğun ve yüksek gözenekli tekstil yüzeyleri ile filtrasyon ve erozyon kontrolü yapılabilir.
- Su geçirmezlik
Spor malzemeler, ayakkabılar için gerekli su geçirmezlik özelliği teknik tekstiller ile sağlanabilir.
- Emicilik
Hijyen, tıp ve ambalaj sektörlerinde gereken bir özelliktir.

3) İnsan sağlığı ile ilgili özellikler

- Mikro organizmalara karşı koruma
- Anti-bakteriyel özellik
- Vücuda uyumlu ve biyolojik olarak bozunabilme
- Ateşe karşı koruma

4) Koruma özelliği

Teknik tekstiller sayesinde ısı, mekaniksel, kimyasal, elektriksel ve radyasyon gibi etkilerden korunmak mümkün olabiliyor.

- Mekanik koruma (bıçak kesmesi, metal eriyik sıçramaları gibi tehlikelere karşı vücudun korunması)
- Kimyasallara karşı koruma (mikro gözenekli kaplamalar ile koruma)
- Kirlenmeme (partikül tutmama özelliği)
- Elektrik yalıtımı
- UV koruması
- Nükleer, biyolojik, kimyasal koruma
- Elektro-manyetik alanlardan koruma

Teknik Tekstil Üretiminde Başlıca Ülkeler ve Bölgeler

Teknik tekstil üretiminde dünyada önde gelen bölgeler sırasıyla Kuzey Amerika, Batı Avrupa, Doğu Avrupa, Güney Amerika, Güney Asya ve Güneydoğu Asya Ülkeleri olarak sayılmaktadır.

Ülke olarak bakıldığında ABD, Hindistan, Çin, Japonya, İngiltere, Almanya, Fransa ve İtalya teknik tekstil üretiminde dünyada önde gelen ülkelerdir. Halen teknik tekstil prosesleri, nisbeten pahalıca cihazlar ve tecrübeli işçiler gerektirdiği için gelişmiş ülkelerde yoğunlaşmış durumdadır. ABD'li teknik tekstil üreticilerinin teknolojik bilgi birikimleri dolayısıyla haklı bir ünü bulunmaktadır.

Dünyada Teknik Tekstiller

Dünyada tüketilen tekstil ürünlerinin ağırlık itibariyle dörtte birinden fazlası teknik tekstil ürünleridir. Bazı gelişmiş ülkelerde elyaf olarak fabrika tüketiminin %40'dan fazlası teknik tekstil olabilmektedir.

Kuzey Amerika teknik tekstil üretiminde dünyada en önde gelen bölgedir ki; bu bölgedeki sanayi kabaca tüm teknik tekstil pazarının %30'una sahiptir.

Dünya çapında teknik tekstil tüketiminin 2000-2005 yılları arasındaki büyüme tahminleri hacimsel olarak %3,9, değer olarak %3,7 olarak verilmektedir. Belli ülke grupları itibariyle teknik tekstil tüketiminin büyüme tahminleri ise aşağıdaki tablodan görülebilir. Oransal olarak Doğu Avrupa ülkelerinde ve Asya ülkelerindeki büyüme tahminleri diğer ülke gruplarından nisbeten daha yüksek görünmektedir.

Dünya Çapında Teknik Tekstil Tüketiminin 2000 - 2005 Büyüme Tahminleri		
	Hacim Olarak Büyüme Tahmini %	Değer Olarak Büyüme Tahmini %
Batı Avrupa	2,9	2,7
Doğu Avrupa	5,9	5,5
Kuzey Amerika	2,4	2,2
Güney Amerika	4,2	3,9
Asya	4,8	4,7
Diğer	6,5	6,5
Toplam	3,9	3,7

Kaynak: The US Market For Technical Textiles

Tüm dünyada tekstil sanayii, teknik tekstil olarak bilinen ve bütün tekstil uygulamaları içerisinde en hızlı büyüyen segment olan tekstillere doğru esaslı bir yönelim halindedir. Teknik tekstillerin konfeksiyon için üretilen tekstillerden kabaca iki kat hızlı büyüdüğü tahmin edilmektedir.

Kullanım alanlarına göre teknik tekstil piyasasının 2000-2005 yılları arasında büyüme oranları aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Dünya Çapında Teknik Tekstil Piyasalarının 2000 - 2005 Büyüme Tahminleri		
	Hacim Olarak Büyüme Tahmini %	Değer Olarak Büyüme Tahmini %
Nakliyede kullanılan tekstiller	2,2	1,9
Endüstriyel ürünler - bileşenler	4,5	4,5
Tıbbi-hijyenik tekstiller	3,6	4
Ev tekstili	4,7	4,5
Giyim eşyası bileşeni olan tekstiller	2,3	2,4
Tarım,bahçivanlık, balıkçılıkta kullanılan tekstiller	2,5	3
İnşaatta kullanılan tekstiller	4,3	5
Ambalajlarda kullanılan tekstiller	4,5	4,7
Spor ve serbest amaçlı uygulamalar	4,7	4,3
Jeotekstil / inşaat mühendisliğinde kullanılan tekstiller	7,3	7,4
Koruyucu ve güvenlik için giysiler	6,6	6,3
Ekolojik koruma amaçlı tekstiller	6,2	4,9
Toplam	3,9	3,7

Kaynak: The US Market For Technical Textiles

Jeotekstil ve inşaat mühendisliğinde kullanılan teknik tekstillerin 2000-2005 döneminde büyüme tahminlerinde hem hacimsel (%7,3) hem de değer olarak (%7,4) oranlar en yüksek gözükmemektedir. Büyüme tahmini

oransal olarak büyük olan ikinci kullanım alanı ise koruyucu ve güvenlik için olan giysilerdir. (hacim olarak %6,6, değer olarak %6,3 oranında büyüme)

Ürün formatına göre teknik tekstillerin 2000-2005 yıllarında tüketim artış tahminleri aşağıdaki tabloda verilmektedir. Tablodan görüleceği gibi en yüksek oranlı artışlar nonwovenlarda (değer olarak %5,6 artış) ve bileşik malzemelerde (değer olarak %5,6 artış) öngörülmektedir.

Ürün Formatına Göre Teknik Tekstil Tüketiminin 2000 - 2005 Artış Tahminleri		
	Hacim Olarak Büyüme Tahmini %	Değer Olarak Büyüme Tahmini %
Kumaşlar	1,7	2,2
Nonwovenlar (dokusuz yüzeyler)	5,4	5,6
Bileşik malzemeler	5,5	5,6
Diğer tekstiller	3,4	3,3
Toplam	3,9	3,7

Kaynak: The US Market For Technical Textiles

Öte yandan, Orta ve Doğu Avrupa'daki otomotiv yatırımlarının artması, ABD'nin ve Batı Avrupa'nın teknik tekstil sanayilerinin de bu yatırımlardan yararlanmalarını sağlamıştır. Yatırımcıları miknatis gibi çekmekte olan Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinde Peugeot, Volkswagen, Skoda, Citroen gibi firmaların yatırım yapmaları , zamanında teslim olgusu dikkate alınarak hava yastığı ve benzeri teknik tekstilleri üreten ülkeleri de rekabetçi kalabilmek adına Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinde yatırımlara yönelmektedir.

AB'de Teknik Tekstiller

ABD ve Japonya ile rekabette bir parça geride kalan Avrupa Birliği 2010 yılında dünyanın en rekabetçi bilgi temelli ekonomisi haline gelmek üzere çerçeve programlar yapmaktadır. 2002-2006 yılları için hazırlanan 6. çerçeve programın bütçesi 17,5 milyar euro olarak belirlenmiştir ki; bu rakamın 2006-2010 döneminde 35 milyar euro olarak tayin edileceği tahmin edilmektedir. AB 6. çerçeve programı kapsamında tanımlanmış olan 7 tematik öncelikli alan arasında nanoteknoloji (son derece küçük materyallerin bilimi) , çok fonksiyonlu malzemeler, yeni üretim süreçleri ve

araçları gibi teknik tekstil konuları da yer almaktadır. Bu konuda yapılacak projelere 1,429 milyar euro tahsis edilmiştir.

AB ülkelerinden İngiltere'nin teknik tekstil sanayiinin başarısı araştırma-geliştirme ve ürün geliştirmeye dayanmaktadır. İngiltere'de teknik tekstil sektöründeki teknolojik gelişmelerin desteklenmesine büyük önem verilmektedir. Teknik tekstiller, tasarım ve markalaşma, eğitim ve geliştirme, e-ticaret ve ihracat konularında Hükümet kaynaklarından destekler de verilmektedir..

Fransa'da ise teknik tekstiller toplam tekstil sanayiinin %17,5 gibi azımsanamayacak bir kısmını temsil etmektedir.

Euratex (European Textile and Apparel Organization) Genel Müdürü Bay Lakin de 15 Aralık 2004 tarihinde tekstil komitesine yaptığı bir sunuşta dünya çapında rekabet ortamında özellikle de kotasız süreçte bir kaç adım önde kalabilmek için, devamlı surette yenilik yapmaya, nanoteknoloji, çevre dostu kaplamaların yeni formları gibi daha fazla fonksiyonel materyallere yönelmeye gereksinim olduğunu vurgulamıştır ki; buradan AB'nin teknik tekstillere verdiği önem bir kere daha anlaşılmaktadır.

İlgisi dolayısıyla Haziran 2004 tarihli Textile Asia dergisinde yayınlanan nanoteknoloji ve AB'nin nanoprogramı konulu bir makaleden yapılan derleme aynen aşağıda verilmektedir.

“ Avrupa Komisyonu 12 Mayıs 2004 tarihinde Avrupa'nın hızla gelişmekte olan nanoteknoloji (son derece küçük materyallerin bilimi) alanında bir dünya lideri olmasına yardımcı olacak bir AB stratejisi ortaya koymuş bulunmaktadır.

Nanoteknoloji uygulamaları, insan vücuduna hastalıkları iyileştirmek üzere enjekte edilebilen atom boyutunda “nano-robot”ları, bugünün mikroçiplerinden çok daha fazla bilgi işlemeye ve depolamaya imkan veren elektronik “nano-çip”leri, daha iyi ve daha temiz giysiler için “nano-lif”leri ve uçak ve uzay mekikleri için örneğin, yüksek performanslı kaplama malzemelerini kapsamaktadır.

Avrupa Komisyonu tarafından yayınlanan “ Nanoteknoloji İçin Bir Avrupa Stratejisine Doğru” başlıklı yazıda, nanoteknoloji üzerine Avrupa'daki araştırma-geliştirme çalışmalarını arttırmaya yönelik tevsiyeler ve öncelikler verilmektedir. Komisyon, AB'nin nanobilim konusundaki ar-ge çalışmalarını güçlendirmek ve nanoteknolojinin ticari ürünlerle toplum yararına kullanılması konusunda kapsamlı bir yaklaşımı öngörmektedir.

Bu amaç doğrultusunda ar-ge ve altyapı yatırımlarını arttırmak, araştırmacı personelin eğitimlerini geliştirmek, Avrupa'da teknoloji

transferini arttırmak , toplum üzerinde nanoteknolojinin etkisini dikkate almak ve uluslararası alanda da işbirliğini arttırmak yapılması gerekli işler olarak verilmektedir.

AB'yi dünya ölçeğinde nanoteknoloji konusunda en dinamik bir güç haline getirebilmek üzere, AB ülkeleri müşterek efor ve yatırımlara girişmelidirler. Özellikle küçük ve orta ölçekli girişimciler için nanoteknoloji alanında yeniliklere uygun bir ortam yaratılmasına yardımcı olunacaktır. Gelişmekte olan bu teknoloji için, güçlü devlet-özel sektör ortaklıklarına da ihtiyaç duyulmaktadır.

Nanobilim ve nanoteknoloji araştırmaları, mevcut ürünlere ve işlemlere katma değer vermek ve performanslarını iyileştirmek, geliştirmek üzere atomlar ve moleküller bazında maddenin davranışını ve temel yapısını kontrol etmeyi amaçlamaktadır. Bugün dünya çapında bu ürünlerin ve işlemlerin tahmini değeri 2,5 milyar euro olarak tahmin edilmektedir. Ancak analistler 2010 yılında bu rakamın yüzlerce milyar euroya çıkacağını ve daha sonra da 1 trilyon euroyu aşacağını tahmin etmektedirler. Halen piyasadaki nanoteknoloji esaslı ürünler yeni bilgisayar gösterimleri, kremler ve kalp kapakçıkları gibi medikal ürünler olarak verilebilir. Bu ürünler sadece buzdağının görünen ucunu temsil etmektedirler ve nanoteknolojik araştırmaların gelecekte tüm teknolojik sektörlere ve özellikle de sağlık, enformasyon teknolojileri, enerji üretimi ve depolanması , yeni materyaller, imalat ve çevresel konularda yeni gelişmelere önderlik etmesi beklenmektedir.

Avrupa ülkeleri son yıllarda nanobilim ve nanoteknolojiye yönelik ar-ge çalışmalarına yatırım yapmış ve değerli gelişmeler kaydetmişlerdir. Ancak Avrupa düzeyinde koordinasyon ve devamlı artan şekilde ar-ge olmadan, AB'nin bu konuda uluslararası rekabet edebilir kalması mümkün görünmemektedir. AB ülkelerinde uluslararası nanoteknoloji literatürünün %32'si bulunmakla birlikte, ABD ve Japonya gibi başlıca rekabetçi ülkelere nazaran daha az yatırım yapılmaktadır. Ve eğer AB gerekli önlemleri almaz ise, ABD ve Japonya ile arasındaki uçurum daha da büyüyecektir. AB tarafından duyurulan nanoteknoloji konusundaki strateji , bu uçurumu kapatmaya ve AB'yi en dinamik bilgiye dayalı bölge yapmayı amaçlamaktadır. Strateji, 2010 yılında AB'nin nanoteknoloji alanındaki ar-ge yatırımlarının üçe katlanmasını ve başlıca rakipler nezdinde pozisyonunu güçlendirmesini tavsiye etmektedir.

AB'nin 6. Araştırma Çerçeve Programı (2002-2006) nanoteknoloji ve yeni materyallere 1,3 milyar euro ayırmakta ve 2007-2013 zaman diliminde AB araştırma bütçesini iki misline çıkartmayı amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda Avrupa'nın nanoteknoloji alanında mükemmeliyetini tesis etmek üzere ulusal araştırma programlarının koordinasyonu önem kazanmaktadır.

Devlet ve özel sektör arasında ar-ge organizasyonlarının işbirliği de nanoteknoloji açısından birikimleri arttıracaktır ki; bu sektör henüz yeni bir sektördür ve araştırmalar çok pahalıya mal olmaktadır. Hala bir çok uygulamanın piyasaya çıkmadan önce iyice tecrübe edilmesi gerekmektedir.

Komisyon, üye ülkeleri nanoteknoloji konusunda dünya çapında rekabetçi bir altyapı oluşturmaya çağırılmaktadır. Ancak nanoteknoloji ile ilgili uygulamaların güvenlik, sağlık ve çevre ile ilgili gerekleri yerine getirmesi ve dünyaya güvenli bir şekilde sunulması gerekmektedir.”

Türkiye’de Teknik Tekstiller

Türkiye’de teknik tekstil yatırımları nisbeten yenidir ve henüz bir bilgi birikimi yoktur. Teknik tekstil alanında faaliyet gösteren irili ufaklı bir kaç firmanın varlığı bilinmektedir. Bunların arasında Kordsa, Vateks, Flokser gibi uluslararası üreticiler de yer almaktadır.

1 Ocak 2005’te tüm dünyada miktar kısıtlamalarının (kotaların) kaldırılması ile tekstil ve konfeksiyon ticareti dünya çapında değişikliklere yelken açmıştır. Dünya ölçeğinde Çin ve diğer ucuz maliyetle üretim yapan ülkelerden yapılacak ithalat ile rekabet etmek gerekecektir. Bu çerçevede hazırlanan OECD, WTO gibi kuruluşların raporlarında teknik tekstil üretiminin artacağına işaret edilmektedir. Bilindiği gibi teknik tekstiller halen gelişmiş ülkelerde üretilmekte olup; yüksek teknoloji ve vasıflı işgücü gerektirmektedir.

Teknik tekstiller aynı zamanda geleneksel tekstillerin yıkıcı fiyat rekabetinden kaçabilmek için de avantajlar sunmaktadır. Bu itibarla, Türkiye’nin teknik tekstil konusunda güncel durumunun tesbiti, ihtiyaçlarının, hedeflerinin belirlenmesi ve bir program dahilinde hızla hedeflere yönelmesi önem arz etmektedir.

Teknik Tekstiller İçin Gelecek Tahminleri

Dünya’da teknik tekstil ve endüstriyel nonwoven piyasasının 2010 yılına kadar %3,5 oranında büyüyerek, hacimsel olarak 23,8 milyon tona, değer olarak 126 milyar dolara ulaşacağı tahmin edilmektedir.

Teknik tekstillerin en geniş kullanım alanı taşımacılık, sanayi ve sporla ilgili alanlardır.

2010 yılında suni-sentetik liflerin kullanım oranının teknik tekstil sektöründe %77’den %81’e çıkacağı tahmin edilmektedir. Burada pay

kaybeden pamuk olacaktır. Diğer yandan, odun hamuru kullanımı da (suni liflerin hammaddesidir) kuvvetli şekilde artacaktır.

2010 yılına kadar nonwovenların kumaş olarak kullanımı dokuma kumaşların aleyhine gelişerek ağırlıkça %31'den %39'a yükselecektir. Buna karşın dokuma kumaşların payı %60'dan %53'e inecektir.

Ağırlık olarak 2010 yılında en kuvvetli pazar büyümesi Asya ülkelerinde olacaktır. %45 büyüme beklenmektedir ki, Avrupa'da %23 ve Amerika'da %29 pazar büyümesi olacağı tahmin edilmektedir.

*İTKİB
AR & GE ve Mevzuat Şubesi
10.03.2005*

Yararlanılan Kaynaklar:

- 1) "World Market for Technical Textiles 50% Bigger than Previously Estimated",2002, <http://www.medicalnewsservice.com>
- 2) "Textile Industry", <http://www.economywatch.com> /business-and-economy
- 3) "World Markets for Technical Textiles: Forecasts to 2010, 2004, <http://www.textilesintelligence.com>
- 4) "The US Market for Technical Textiles" , 2002, Small Business Technology Development Center
- 5) "A New World Map in Textiles and Clothing", 2004, OECD Policy Brief
- 6) "Textiles-Best Prospects 2005", <http://www.buyusa.gov/france>
- 7) "Government Support For The UK Textile & Clothing Industry", <http://www.dti.gov.uk/support/textiles/>
- 8) "Eastern Europe's Expanding Automotive Industry Boosts US and West European Technical Textile Manufacturers", <http://www.textileintelligence.com>
- 9) <http://www.euratex.org>
- 10) "Teknik Tekstiller", 2003, <http://www.tad.com.tr>
- 11) "Kaliteli Yaşam İçin Teknik Tekstiller ve Kullanım Alanları, 2002, <http://www.bilesim.com.tr>

